

ABONAMENT:

Pe an 6 cor.; pe 1/2 an 3 cor.

Pentru România pe an 15 lei.

Manuscripte nu se redau.

LIBERTATEA

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu preţuri foarte moderate.

Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

Prea lungi săptămâni de patimi...

Primăvară, primăvară, tu mare sârbătoare a Învierii întregii naturi!

Şi dacă e aşa mare bucuria Învierii şi farmecul ei, e poate tocmai pentru cuvântul, că luminata zi premeară e de zile negre şi îndurerate, de zilele cumplitelor patimi a Celui sârbătorit, şi având înaintaşe zile de umilit post îndelungat.

Obidit e sufletul creştinului în zilele patimilor Tale Doamne, dar' obida lui i-o mângâie nădejdea Învierii Tale, şi el supoartă mai bine tristeţea acelor urte şi păgâne prigoniri asupra Ta, asupra Celui drept şi bun.

Dar' cum se ne mai mângâiam noi, Doamne, neamurile oropsite din această lume, care de sute de ani acum trăim, ca neam, tot în grele şi nesfârşite săptămâni de patimi, şi nu mai vedem zori mult aşteptatei Învieri mântuitoare, ba nici pe unele locuri, pe la marginile întinsului nostru câmp naţional, se pogoară par'că o noapte tot mai groasă, tot mai cumplită, în care ni-să perd hotarē întregi de fraţi, fără a mai avea nădejdea Învierii lor!

Prea îndelungatele umiliri şi suferinţe, în cari îngloată, obosesc unele suflete, le potolesc credinţa, le înmoaie şi le fac de-şi pleacă fruntea înaintea greutăţii vieţii, iar umbra aceasta a desnădejzii se întinde nesimţită dela un suflet la altul şi pe alocurea cuprinde insule întregi, fâşii de pământ din trupul naţiunii, cari se surpă, se descompun, ca termii unui plaiu frumos, subspaţi de ape vrăşmaşe. Iar trista vedenie îndispune, amăreşte întreg neamul şi încolo!...

Prea lungi sunt, Doamne, săptămânile patimilor noastre! Trimite-ne, Isuse adorate, şi

nouē pe mântuitorul nostru, care se ne ridice la Învierea cea luminată şi de toţi oftată, ca atunci se putem sârbători şi noi cu înzecatâ însufleţire marea sârbătoare a Învierii Tale, şi înzecat de viu se ne strălucescă ochii şi se ne salte inima, când ne agrăim cu dulcele salut:

Christos a înviat!

Fenomenele se repetă.

În foia din 12 April a. c. a jurnalului „Neue Freie Presse“ din Viena a apărut sub titlu „Vor dreissig Jahren“ (Înainte cu treizeci de ani) nişte interesante şi foarte instructive reminiscenţe istorice privitoare la introducerea alegerilor directe în Austria.

Fiind alegerile pentru Reichsrath depuse în mâinile dietelor provinciale, acelea pur şi simplu denegau alegerea deputaţilor pentru parlamentul central, făcându-i astfel funcţionarea imposibilă.

Precum se vede antecesorii nostri, decretând pasivitatea, au imitat procedura Cehilor şi a celorlalte partide austriace, precum şi a ungarilor faţă de parlamentul din Viena, fără de a observa deosebirea între situaţiunea noastră şi a celor din Austria înainte de introducerea alegerilor directe.

Partidele politice din Austria imediat au observat că prin introducerea alegerilor directe politica abstinentă şi-a pierdut rostul şi afară de Cehi, toţi au intrat în parlament. Dar' nici Cehii nu au putut susţine mult timp abstinenţa, căci poporul şi în deosebi tinerimea, pretindea şi la ei intrarea în dietă a deputaţilor, pentru ca acolo să lupte pentru drepturile naţiunii.

Şi iată istoria şi fenomenele ei se repetă, căci şi la noi, la Români din Ardeal şi Ungaria, pare a se întâmpla acelaşi lucru şi avem firma speranţă că precum Cehilor aşa şi nouē numai bine ne va aduce schimbarea tacticei.

Termi, ce se surpă...

Ziarul „Unirea“ din Blaj, are în numărul său mai nou, la posta redacţiei următorul răspuns dat unui oficiu parochial gr-cat. românesc: Of. parochial, Apşa-de-sus. Zilele acestea administraţia a reprimut numerii şpedaşi la adresa Dv. Pe adresă era scris cu penă: „Retour nem tudunk oláhu!“. Suntem foarte curioşi să ştim, dacă în patria lui Dragoş au prins aşa de tare rădăcini străinismul, cât următorii lor nu mai ştiu româneşte?

La cetirea acestei ştiri ţi-se opreşte graiul. Se fie adecă cu putinţă o atare ruşine, ca un oficiu parochial să poată respinge foaia bisericească ce vine dela Metropolia sa, scriind pe ea o astfel de vorbă, că „Napoi, nu ştim olaheşte“?!

Deşi la marginile neamului, şi mestecaţi prinţre alte neamuri, dar totuşi e din cale-afară trist ca membri ai clerului român, să-şi uite de sine atât de mult!

Avem înaintea noastră dureroasa vedenie a unor termi ce se scufundă din terenul naţional... mărimdu-ne şi mai mult durerile naţionale prin cari trecem, ca prin nesfârşite săptămâni de patimi.

Români socialişti?

Duminea trecutâ (ziua întâie a Paştilor apusene) a fost în Budapesta mare adunare de socialişti, congres cu deputaţi din toate părţile. Chiar în ziua de Paşti şi-au început „congresul“, şi în loc să meargă să se bucare şi ei de Înviere, au mers de s'au iritat unii pe alţii prin vorbiri aprinse contra organizării societăţii omeneşti, cu clasele ei mai bune.

Ce ne miră e, că, se spune că au fost de faţă şi mulţi Români, cari în mijlocul plăcerii generale (a ungarilor) au declarat acolo, că Români au dragi pe Unguri şi numai domni, aştătorii naţionali, îi zgândără!

Şi căpetenia între Socialişţii români ci-că a fost un Român cu carte, din Blaj, om trecut chiar prin universitate (?). Ei au vorbit româneşte şi 3 tâlmaci spuneau pe ungarie ce au zis.

La Salonta mare a fost tot atunci congres, în sala teatrului, şi erau pe pereţi table cu inscripţi ungreşti şi româneşti, că: „Patrie numai acolo este, unde este dreptate!“

N'au Românii nostri alt lucru, decât se se apuce acum de socialism?

DIN VECHI VREMURI

Răstignirea.

Şi azi fiori pătrund sufletele noastre, când an de an ascultăm sfintele evanghelii ale marilor patimi, cum ne povestesc înfiorate despre sângerosul act al răstignirii blândului Isus pe cruce, bătându-î piroane de fer în mâni şi în picioare şi împungându-î cu suliţa în coaste!

Despre acest obicei al răstignirii se scriu de tâlcătorii acelor vremuri următoarele amănunte.

Pe acele vremuri răstignirea pe cruce era, mai ales la popoarele barbare, cel mai obicinuit fel de omorire a răufăcătorilor cum este azi tragerea în furci. La Fenicienii, Babilonenii şi Persii în Asia, pe lângă răstignire, mai era şi obiceiul de a-î jupui (a-î bell de viu de piele) pe cel osândit, ori a-î trage în ţapă! Aşa se zice, că Dariu la cuprinderea Babilonului a răstignit de-odată 3000 de prinsoneri de frunte babilonenii! La Romani încă se obicinuia răstignirea, dar' ca o pedeapsă de tot înjositoare, ruşinatoare, aplicată mai ales faţă de străini. Pe cetăţeanul roman nu-î înjosau la asta, ci îl osândeau la un soi mai «nobil» de moarte, la tăierea capului sau arderea pe rug. Însuşi apostolul Pavel când a fost osândit la răstignire, se zice, că întristat de-această umilire a lui, a strigat osânditorilor săi: «Civis romanus sum!» (Sunt cetăţean roman!), ca o protestare contra pedepsirii lui cu cea mai ruşinoasă pedeapsă menită străinilor vagabunzi şi răufăcători, şi de aceea nici n'a fost răstignit ca toţi răstigniţii, ci a fost pus cu capul în jos pe lemnul perzării.

Despre cum se făcea crâncena răstignire pe acele vremuri, se scriu următoarele:

Pe cel osândit întâiu îl băteau cu biciul. Biciul era de ştreang ori de curele, înodat în mai multe locuri, aşa că deja

după întâia lovitură îndesată, ţişnea sângele din zeci de răni a nenorocitului, — şi s'a întâmplat destule-ori, că bătaia asta se sfârşea cu moartea celui biciuit. Pe cei de neam mai domnesc, nu-î băteau cu biciul, ci cu nueluşe.

După bătea, osânditul era dus spre locul de perzare, trebuind să-şi ducă el însuşi, aşa plin de răni şi de sânge, şi crucea sa, care avea de regulă forma unui T, nu totdeauna T. Multimea îl urma huiduindu-î şi batjocorindu-î (cum fugeau şi după Isus, strigând: «Iacă împăratul Iudeilor...» «Dacă eşti tu fiul lui D-zeu, pogoară-te de pe cruce, ca să credem în tine, etc., tot urme de batjocuri ale plebei obraznice).

La locul de perzare îl desbrăcau pe osândit de tot în pielea goală, ceea ce după vederile acelor vremi, era cea mai mare ruşine ce poate ajunge pe cineva! Şi dela această măsură înjositoare, nu cruţau nici pe femeile osândite.

Într'un timp înainte de a-î răstigni, îl mai puneau şi în un fel de ţăpuşă, care îi intra în corp, chinuindu-î grozav, şi numai apoi îl urcau pe lemnul perzării, unde îl legau aşa de stâns de mâni şi de picioare, că l-se oprea circulara sângelui şi-î pricinuia oribile dureri.

După astea îi băteau piroane vechi, ruginite, în mâni şi picioare, şi îl puneau se stee aşa în soare, unde îl chinuia grozav setea, (ce aflăm că i-s'a întâmplat şi lui Christos, când apoi multimea ticăloasă l'a adăpat cu oţet şi fiere). Ear' dacă după toate astea nu murea, îi zdrobeau şi fluerele picioarelor, când trebuia să urmeze moartea, după-ce întâiu nenorocitul era deja nebun de dureri!

Dacă cel osândit n'avea neamuri, acolo rămânea pe cruce, hrană ciorărilor şi corbilor, ear' dacă avea, li-se dădea voe să-î îngroape.

Cu Mântuitorul încă ştim că s'au întâmplat cele mai multe din aceste chinuri, ear' unele sau nu i-s'au făcut, sau că nu s'au scris de nimenea despre El.

CERCETĂRI ŞTIINŢIFICE.

ETATEA LUI ISUS.

O interesantă discuţie este între învăţaţii asupra vârstei la care Mântuitorul lumii, Intemeietorul Creştinismului, a fost răstignit de jaluzii Jidovii.

Institutul astronomic (cercetător al stelelor şi a vremilor după semnele lor), din Berlin, a publicat de curând sfârşitul unor amănunţite cercetări ştiinţifice, cari le arată, că Isus a murit în anul al 30-lea al fiinţei Sale pe pământ, nu în al 33-lea.

Cercetările au fost conduse de învăţatul profesor Hans Achelis dela universitatea din Königsberg, şi ele sunt, pe scurt, acestea:

Toate patru evangeliile mărturisesc, că Isus a murit Vinerea. Dar în privinţa luni, nu mai conglănesc evangeliile. Evangelistul Ioan spune că a fost în 14 Nisan, ceialaltă 3, că a fost în 15 Nisan.

Luna Nisan, la mijlocul căreia cade sârbătoarea jidovilor Pesah, e cea dintâi lună în anul jidovesc. Anul lor începe cu primăvara. În Nisan trebuie să cadă cea dintâi lună plină de primăvară.

Lunile după călindarul nostru, nu le pui cum vrei, dar la Jidovii nu era aşa. Ei aveau lunile socotite după luna de cer: se începea în noaptea când se iveau întâiele raze de lună nouă pe cer, şi ţinea până la altă lună nouă. Şi aşa lunile lor aveau numai 27—28 zile, şi 12 nu dădeau 365 de zile a anului. De aceea tot cam la 3 ani, Jidovii adăugau câte o lună săritoare, în numărarea anilor, pusă la capătul anului, ca să nu li-se bage în iarnă luna Nisan cu sârbătoarea Pesah (Paştile lor).

În 14 Nisan sara, se începea sârbătoarea Paştilor lor. Îndată ce soarele era spre asfinţit, trecut de amiază, Jidovii pregăteau mielul Paştilor. După ce a asfinţit soarele, se începea ziua întâi de sârbătoare, 15 Nisan. Căci

ei peste tot nu-şi socoteau ziua ca noi, din dimineţi în dimineţi, ci de seara până în cealaltă seară.

Cu prilegiul unei atari sârbători Pesah, într'o Vinere, s'a întâmplat restignirea lui Isus. După evangelistul Ioan în 14 Nisan pe când pregăteau mielul pascal, după Mateiu, Marcu şi Luca, Isus însuşi a mâncat încă cu învăţăceii sei paştile şi numai apoi a fost răstignit, în întâia zi de Paşti, deci în 15 Nisan.

Dar — se întrebă învăţaţii — în care an a fost aceasta? În timpul domniei lui Pilat, asta se ştie. Pilat a domnit după socoata noastră, între anii 26 şi 36, dela Christos.

Şi acum astronomul Achelis a cercetat, că în anii aceştia de câte-ori a căzut 14 şi 15 Nisan pe zi de Vinere? Şi au ajuns la acel rezultat surprinzător, că 15 Nisan n'a căzut nici odată pe zi de Vinere, iar 14 Nisan a căzut în anii 30 şi 33 dela naşterea lui Christos.

Potrivit acestora, datul pus în evangelia s. Ioan e cel acurat: Isus a murit în 14 Nisan. Dar acum în care an, în al 30-lea la 6 April ori în al 33-lea la 3 April când a căzut 14 Nisan?

Pentru a statori aceasta, învăţaţii au ţinut seamă de mai multe date din evangeliile: După Luca, Ioan Botezătorul şi-a început activitatea în pustie, în 28—29-a vară a vieţii sale, şi Isus l'a urmat îndată, şi a învăţat în public un an de zile: deci Luca a pus anul morţii pe anul 30 a vieţii lui Isus.

Ioan evangelistul spune, că atunci când Isus a început a învăţa, Jidovii i-au făcut lui pomenire de biserica herodiană, care s'a zidit timp de 46 ani. Asta n'au putut să i-o spună decât în al 27—28-lea an al vieţii lui. Iar fiindcă Ioan spune că Isus a învăţat 2—3 ani, e vedit că şi Ioan a socotit anul al 30-lea ca an al morţii lui Isus. Despre anul al 33-lea nu este nici un dat anumit.

Neîngăduinţă urită.

Zilele astea s'a întâmplat în biserica catolică din Berlin, că cu ştirea preoţilor, ha din îndrumarea lor, a fost pus pe scaunul de mărturisire o tăbliţă cu inscripţia următoare în limba polonă: «Aici se pot face mărturisiri şi în limba polonă».

Asta pentru a atrage pe Polonii catolici să vie la biserica cat., altfel germână, şi să-şi facă şi ei mărturisirile obicinuite în marele post.

Dar' Nemţii, cari trăesc foarte rău cu Polonii, n'au voit să vadă nici în scaunul de mărturisiri un avis în limba polonă, chiar în capitala lor, şi au rupt inscripţia. Preoţii au făcut de s'a pus alta şi au dat îndrumare ca ea să fie păzită se nu se mai rumpă. Atunci au cerut Nemţii sovinişti întervenirea guvernului, şi guvernul într'adever a trimis poliţia de-a înlăturat inscripţia „primejdiaosă“. Şi statul a fost mântuit.

Iată până unde poate orbi ura naţională chiar şi pe oamenii sus puşi. Preoţii respectivi aveau în vedere curat binele sufletesc al credincioşilor, fie ei de orice limbă, şi ca să se ştie şi urgisiţii. Poloni catolici, că aici îşi pot împlini trebuinţele sufletestii ce le prescrie legea lor, li-s'a pus acel avis în scaunul în care vin de stau cei-ce să mărturisesc. Ca din un atare avis se faci obiect de goană politică, e un lucru prea pécătos.

Cronică literară.

(Urmare și fine.)

Asta însă de altă parte nu vrea să însemne că tot ce apare în „Luceafărul“ e mai presus pe orice critică, ci înseamnă numai că tot ce apare în revista asta e original, și la tot cazul mai bun, decât ce apare în revistele avizate la colaboratori necunoscuți. Eu n'am găsit în „Luceafărul“ nume de tot necunoscute, pseudonimuri efemere, à la Petru, Sabin, Cato, ci sau numele adevărat, sau pseudonimuri ce le-am mai cetit și în alte foi, înainte de apariția „Luceafărului“.

Și „Luceafărul“ după o apartie scurtă de câte-va luni, a făcut apoi de-odată un paș foarte mare. Cu începutul anului noua îmbrăcat vestmînt modern, prezentându-ni-se acum atât de drăguț și de elegant, și ca formă și ca tehnică, ca nici o altă revistă românească de până acum!

De-aceea apoi mirarea întregi lumi românești la auzul știrii, că la Sibiu — la Sibiu unde „Sămănătorul“ d-lor Vlăduța, Coșbuc St. Iosif, are 2, zi doi cetitori! — o se apară o nouă revistă literară. Firește ca „se umplă un gol adînc simțit“!

E vorba de „Femeia și Familia“. Redactorii ei? Bărbați, cari ori cât de muncitori și onești ar fi, nu se pricep în ale literaturii frumoase. Dorința unui N. N. de-a avea un organ la dispoziție, nu e încă „gol adînc simțit“. De-altminteri eu nici nu mai cred în aceste „goluri adînc simțite“. Atât de des am cetit despre ele, și de atâtea ori au fost umplute, încât azi în locul lor ar trebui să avem movile, dealuri, munți!...

Dar ori câte reviste ar apare așa cum apar acum, numai cu greu vor avea viitor. Producția noastră literară nu va putea lua avînt până nu se va pune pe basă comercială. Până nu vom avea editori, cari un an, doi ani, chiar și trei ani se editează cărți pe risicul propriu, fără dobândă, — nu vom putea vorbi de mișcare literară. Azi la noi toate cărțile apar în „editura autorului“ și pe banii tei poți apoi publica ce vrei. Publicul firește nu are voie să cumpere ori-ce, iar cei cari au cumpărat

deja vre-un volum, spre pildă „Pe sub ariniile“ dlui Iulian Devale citindu-l, nu se mai gândesc să cumpere și o a doua carte.

Dar dacă s'ar găsi un editor care pe risicul său propriu, renumerând autorul, să editeze cărți literare mai pe ales, autorii de-o parte s'ar mai ambiționa să publice ce au scris mai bun, — publicul din partea sa s'ar convinge, că și la noi pot apare și cărți bune, și s'ar obiceiului din nou să cumpere opurile ce apar.

Dar unde să găsești un astfel de editor? Recunosc și eu că e greu să dai de unul. Pe urmă însă nu trebuie să fie un editor singuratic, ci poate să fie o Societate de editură literară...
Și așa aș fi ajuns dar' acolo unde am dorit să ajung: Toți cei cari se interesează de literatură ar trebui să fie membrii-acționari ai unei atari Societăți, cotizând fie-care d. e. și numai 1 cor. la lună, și într'un an de zile am dispune deja de un capital ce ne-ar face cu puțință să începem activitatea în înțeleșul de mai sus. S'ar aranja apoi în centrele mai mari serate literare, a căror venit, — dacă nu în întregime, dar cel puțin în parte, ar avea menirea să mărească fondul Societății de editură literară. Și s'ar mai găsi pe urmă și alte venituri neprevăzute.

Din venituri s'ar da premii, res' cumpăra dreptul de editură, s'ar da ajutoare la publicări, s'ar compara dela autori sute de exemplare...
Și Societatea asta literară? Un modest început s'o și făcut deja, ar fi prea de vreme să eșim deja cu ea în public... Societatea poartă ce-i drept un nume pretențios, dar nevinovat, numele însă nu hotărăște: e vorba de „Academia boemă“ ce e în plămăuire...
De-ocamdată atata și sărbători fericite celor ce se însuflețesc de ideea noastră!...

J. Sc.

DIN ROMÂNIA

„Voința Naț.“ dela 12 April n. ne aduce următoarele știri:

Altefele Lor regale Principele moștenitor Ferdinand și principesa Maria, dorind a avea bustul dră-

luți oșteni ascunși sub scuturi Vin, ca apa revărsată,
Cum potopul tîu odată lahve peste lumi vîrsa.

Podul își indoaie fierul
Sub atîți legionari,
Tobele 'nspăimîntă cerul!
Istre-acum te bați în spume:
Mulți vîzuși tu tari în lume,
O, dar' nu pe cei mai tari!

Cine, vai, va sta 'mpotriva
Leului roman, de-acum?
Care fulger stăvilă-va
Goana rîsbunării sale?
Ai voinici tu, Decebale,
Să oprești furtuna 'n drum?

Ori ai tei sunt, cei-ce 'n gloate
les din codrii 'ntunecați?
De pe câte riuri toate
Vin la moarte ca la nunte,
Cu topoare 'n mâni se 'n frunte
Șapte rînduri de 'mperați?

Sunt și-ai tei viteji, tu rege!
Dar' pe-atîț va fi mai rău —
Numai soarta va alege!
Leii sunt la zimbrii 'n țară,
Și-un neam trebuie să țiară,
Ori al Romei ori al tîu...
Ah! Visez. Eu la ruine
Și la Dunăre privesc,
Cum tot vine apa, vine.

gălașei lor fiice Mărioara, au comandat la sculptorul Spăthe să le facă în marmoră chipul scumpei Lor fiice. Mica Principesă va sta de model sculptorului în cursul lunii April, care îi va prinde frumosul chip în marmoră, spre a-l avea părinții ca o dulce aducere aminte de zilele nevinovate și drăgălașei copilării.

Iar despre fiul Lor micul Principe Carol, se vestește că se află bolnav de rușeolă (pojar). Temperatura 37.8. Pulsul 86. Starea generală a bolnavului e altfel multumitoare.

Răsunete.

Ii au dragi de tot pe Unguri în toate părțile. Curat vorba: cu ce măsură măsuri, cu aceea și-se va măsura și ție de alții! »B. H.« în numărul seu de Paști își da cetitorilor următoarele două știri „îmbucurătoare“:

În comuna Jovarka Turka din Galia, întreprinzătorul David Stein, »patriot« din Ungaria, își dusese lucrători unguri la zidirea liniei ferate ce se face pe-acolo. Îndată ce întreprinzătorul suprem, care e Neamț austriac, a aflat despre asta, a alungat din lucru pe toți lucrătorii Unguri! Că nici să n'audă de ei!

Ear' din Croația, unde politica unguerească vrea să vîre cu ori ce preț steaguri și semne unguerești, se scrie, că mai nou, o ceată mare de popor s'a repezit asupra stațiunii căii ferate pe care era pus un steag unguerec și rupîndu-l jos de pe stație, și udându-l cu petrol, ca să ardă mai iute și bine, i-au dat foc! Ear' apoi cu petrol an spart toate ferestrele stațiunii, care le pusese sub nas fălăind steagul unguerec! Au intervenit gendarmii, dar' mulțimea nu s'a dat napoi nici de gendarmi, și numai după-ce și-a isprăvit planul, s'a depărtat!

Nesuferitoare sunt organele politice unguerești dela noi cu tot ce nu e unguerec, la asta iacă cum se dă răspunsul în alte părți!

Ele stau ruine mute;
Martori vremilor trecute
Numai inimii-i vorbesc.

Turnu-Severin, 17 Februarie 1903.

(Fam.) G. COȘBUC.

IANCU P. PĂUN

FECIORUL BABEI

— POVESTE —

(Urmare.)

Cînd ieși împăratul îmbrăcat în haine strălucitoare și muzica începu a cânta, nici atîț caii numai aveau astîmpăr. Ear cînd împăratul sări în trîsură, nici nu mai atîngea roatele pe pămînt. Împăratului deși 'i înghețase spinarea de frică, dar totuși fiind foarte pătimaș pentru cai frumoși și vrednici, simțea o plăcere nespusă.

El nici nu mai vedea pe unde trece, nici nu mai zărea salutarile mulțime și nu mai auzea trîmbițele și muzicele ce-l aștepta la răspîntii. Acum împăratul vîzu că noul său vizitiu, într'adevăr e vrednic să poarte numele de „voinic“, deoarece-ce nici patru lei n'ar fi în stare să stîpînească asemenea zmei de cai.

Cei l'alăți doi vizitii, chefuliau de bucurie că a aflat și ei taina și că

DASCĂLI „SLABI“?...

— Raportul unui inspector școlar despre învățatorii slovaci naționaliști —

În comitatul Turocz, unii învățatori slovaci, răpiți de curențul național viu ce își face drum tot mai larg printre Slovaci, au bărbăția a-și mărturisii credința națională, a vota la alegeri, în comune, comitat ori parlamentare, cu cei de un neam cu ei, cu fii aleși ai poporului lor, — și pentru asta să vezi acum ce s'a făcut foc și pară inspectorul regesc de școale, și cum își mai descrie la școlile slovace și și și de slabe, și cu dascăli și mai slabi. S'a plîns greu asupra lor în ședința comitetului permanent al comitatului, ba cere și arătare la ministru asupra școalelor lor slabe. Și spune foacosul inspector, că „în contra unui învățător care să țină de tabăra ultraștilor (naționaliștilor neînfricați) și care, zice, deși e nemeș maghiar, votează cu ei la toate privilegiile date“, — a cerut cercetare disciplinară!

Iacă cuiul din sac! Nu învățămîntul îl doare pe jupănilor inspector, ci el după aceea judecă pe dascăl, după cum îl vede între naționaliști ori între vînzătorii de neam! De era de acestia, ar fi băiat bun și școala lui în cea mai mare rînduială! Așa nu.

Sucite capete ne mai supraveghiază școalele noastre nemiagiare.

Știri politice

— Regele Eduard al Angliei, în călătoria sa nu va visita numai pe Regele Portugaliei și Spaniei și pe Președintele Republicii franceze, ci, cum se scrie mai nou, și pe M. Sa Impăratul-Regele nostru. Să crede însă, că pentru a încungiura multe ceremonii ce ar fi a să face în Viena la un astfel de privilegiu, cari prea i-ar obosi pe ambii Domnitori, ei să vor întrevedea în Ischl.

vor fi în stare să mulțumească pe împărat, qa încă și mai mult, căci cailor erau de soiu bun.

A doua zi, cînd veni rîndul la unul din ei, să iasă cu trîsura, acesta pîndi cînd eși voinicul din grajd, scoase pana strălucitoare din dășagă și 'și netezi cail de două ori, după ce mai întîi rugă jupănilor curții să vestească toți argații să sară să-i dea ajutor să stăpînească cail cînd o trage trîsura la scară să se urce împăratul.

Cînd porni cu trîsura dela grajd spre scările de marmură a palatului împărătesc, slugitorii și argații steteau deși ca pîrel pe cap, — gata a sări în ajutor să stăpînească cail; însă se stărnă un rîs batjocoritor, cînd vîzu că ei abea își țarau copitele și mergeau cloncîind ca niște claponi bîtrâni. Le era teamă să nu-i vază împăratul — dar unii își dedeau părerea să-i țarască de coadă până la scările palatului, ca să meargă mai repede.

— Ce drăgle sunt astea! — sberă împăratul cu furie cînd se arată pe pridvorul palatului.

Și îndată făcu semn să tacă muzica.

Peste toată curtea se făcu o tăcere de momînt. Cail nepăsători cu-cuiau cu urechile bleojdite iar bietui vizitiu i se făcuse inima cît un purice de frică, și se minuna singur

— În Sêrbia, această nenorocită țeară a frămîntărilor din lăuntru, Regele a impus cu puterea o nouă constituție, prin care să dă puțință de a ajunge și femeile pe tron, ceea-ce n'a fost până aci. De aci supărare mare. Chiar în cercurile ofițerilor e mare pornire contra lui. Zilele astea au fost chiar demonstrații vîi contra regelui pe care să vede că-l poartă de nas nevasta, vîduva stearpă ce și-a luat, Draga.

— După o informație a lui „Lokalanzeiger“ din Viena, revoluția în Macedonia va izbucni îndată după Paști. Boris Sarafoff, este proclamat comandant suprem.

— Impăratul Wilhelm a dat ordin fabricelor, cari au primit comande de arme și munițiuni din Turcia, să execute repede aceste comande.

Toaca la urechea...

În numărul său de Paști, „Bud. H.“ scriind despre stările din Balcani, despre amestecul de popoare ce să frămîntă acolo, schițează articolul dlui Tache Ionescu scris în o revistă engleză despre lucrul acesta, care conține: că: astăzi trebuie încă păstrată întregitatea statului turcesc, admitînd însă, ca unele părți din el să se desfacă de sine în cale naturală, căci asta e mersul istoric al lucrului. Sêrbia Grecia, Bulgaria sau smuls pe rînd. Rumelia s'a format în provincie autonomă înainte cu 25 ani și de-atunci fără mari sguduii s'a unit cu Bulgaria. Așa se va uni Creta cu Grecia. Acum e la rînd Macedonia, care trebuie să capete autonomie cu un guvernator creștin în frunte. Să vor limpezi apoi acolo stările naționale, să va arăta care neam e mai de viață, și atunci se va hotări de sine că la cine să se alătore!

Și după asta ziarul maghiar adaugă îndată părerea dlui Xenopol din o conferință mai recentă

de așa minune și nu pricipea de ce.

— Ce-i asta!?!.. sberă din nou împăratul în tăcere adîncă, de făcu să tresară toată mulțimea.

Unul din cai întoarse capul a lene, ca și cum ar fi arătat nemulțumire că-i strică somnul.

Vizitiul căzu de pe capră leșinat.. ear cail sta liniștit ca la dumnealor acasă.

— Ucideți-l!... sberă odată împăratul sălbatec.

— Pe mine!.. Eu sunt vinovat!... strigă voinicul din mulțime.

Împăratul trase paloșul și toată mulțimea căzu cu fruntea la pămînt

Se auzea musculița sburînd și paserile ce abea chițiau pline de groază, ca și cum s'ar vesti între ele să iee parte la o sîngerioasă întîmplare, obicinuită în fața palatului.

Numai voinicul rămase în picioare și înaintă îndrăsnit, de se așeză sub paloșul împăratului.

— Rădică-te și mă deslușește voinice! strigă împăratul.

Atunci voinicul, — căruia îi spusese Harap nêzdrăvanul cele întîmplate, — spuse împăratului că îngrijirea cailor stă într'o pană, cu care trebuie să-i netezească numai odată; însă vizitiul lăcomind să-i netezească de două ori, cail s'au stricat mai rău. Iar dacă 'i-ar fi netezit de trei ori, cail ar fi murit.

FOIȚĂ

Podul lui Traian.

Colo surele ruine
Cătră Dunăre privesc
Cum tot vine apa, vine —
Martori vremilor trecute
Cât sunt astăzt de tăcute,
Numai inimii-i vorbesc.

Eu mă uit pe apa sură
Încreșit'abia de vînt;
Apa lîngă mal murmură.
Trec și vremile 'naintă,
Trec și-aducerile-aminte
Cum trec toate pe pămînt.

Au perit acele glorii,
Și-alte-asemeni nu se nasc —
Ah, dar' eată luptătorii
Scutul lor cum îl aruncă,
Sapă cum le-a dat poruncă
Meșterul dela Damasc;

Grinzile de grinzi se leagă,
Peste munții de granit
Lespezi peste bârne 'nchiagă
Viaduct pe bolți enorme,
Și-uriazăle lui forme
Par' c'ajung până 'n Zenit.

Și din căte-avea ținuturi
Roma 'n stăpînirea sa,

ținută la Academia din București, în care între altele dl Xenopol spune, că în mijlocul valurilor acestora a lumii slave și germane care se bate în capete chiar prin Balcani, neamul românesc, icuit între ele, numai așa se poate susține să nu fie spălat și el de aceste mări, dacă se va înțelege și se va alia cu neamul unguresc cel cu soarte și poziție asemenea celei românești. Și scoate la iveală că dl Xenopol a zis:

»Neamul unguresc numai așa se poate apăra și el de primejdia ce îl amenință și pe el, dacă părăsește politica sa de maghiarisare de azi, și pogorându-se de pe calul de bețe a statului »național-maghiar«, va preface imperiul Sf-tului Stefan în mijlocul Europei într-o adevărată Elveție pe baze federative. —

Sfat înțelept venit dela un învățat ce privește de sus și rece mersul lucrurilor. Dar crezi că prinde el ceva? Aș! Ziarul maghiar îl ia în zeflema, zicând:

»La sfatul acesta alui Xenopol însă, din parte maghiară nu se poate da un răspuns mai potrivit, ca cu zicerea latină: „*Medicina petor morbo*“.

Cu alte cuvinte și dl Xenopol ca și mulți alți profeti, Casandre ai acestei țeri, a bătut prin sfatul seu, toaca la urechea surdului!...

Economie.

Durerea economilor în zilele acestea este iarăși mare. După timp frumos de primăvară, care înviorase frumos întregă natura, și înșelase pomii să înflorească aproape toți, — acum de acuși o săptămână a dat pe ploaie și pe răceală, care Mercuri spre Joi noaptea a fost foarte mare, încât a înghețat ici-colea apa în vase, și a brumat din greu, iar la muniți a căzut zăpadă groasă până aproape de poale. Urmarea e, că roada pomilor înfloriți va fi nimicită negreșit, iar speranțele economilor puse în pomii lor, sunt deja nimicite!...

Tot-odată voinicul, făgădui împăratului că va netezi pe câte-și trei părechile de cai, spre a fi grași și frumoși de o potrivă.

Atunci împăratul ertă pe toți, porunci să ducă trăsura îndărăt și fiecare să se ducă la locul său. Numai voinicului îi spuse să aducă pana sa o vază.

Rămase uimit împăratul când văzu așa frumusețe de pană ce strălucea ca soarele.

Acesta e de aur voinice.

— Da, înălțate împărate.

— Dela ce pasăre minunăta o fi căzut?

— Nu pot să știu Prea Înălțate Impărate.

După aceea voinicul se duse la grajd și muștră pe cei-alți doi vizitii:

— Vedeți ce lucru ați făcut? Dacă voi ați afiat că eu netezesc caii cu pana, trebuia să-mi spuneți mie să-mi netezesc cu mâna mea și cum știu eu, — ear nu voi. Chiar odată de i netezai și ne-știind cum să-i netezesci și să făcea prea voinic!...

puteai să-i stăpânești? așa ar fi fost și mai rău, — scăpai caii, strica trăsura, ear tu de scăpai cu viață, puneai de-ți lua capul.

* * *

— Ce ne-om face noi de s'ar face caii prea voinici și sălbatici că nu-i vom putea ține?... vorbeau cei doi vi ziii îngrijați și plini de amarăciune

NOUȚĂȚI

Deputați mirenii pentru sinodul archieparhial din Sibiu. În cercul Deva au fost aleși: d-nii Dr. Ioan Mihu și Dr. Aurel Vlad, câpătând dl Dr. I. Mihu 2632 voturi (toate cele date), dl Dr. A. Vlad 1806, iar dl Dr. Muntean 599. De remarcat, că comisarul consistorial dl D. David, n'a nimic nici un protocol din cele prezentate.

La Hondol (cercul Geoagiu) a fost ales On. Dn Petru Pipos, jude de tablă în pensie, și dl Dr. Aurel Vlad, dir. în Orăștie. (D. Dr. Muntean a avut și aici vre-o 300 voturi).

Dl Dr. Vlad e ales deci în același timp în 2 cercuri: Deva și Hondol, și precât aflăm va reflecta la cercul Orăștiei, abdicând de mandatul al doilea primit dela Geogeni.

În cercul Ilia-Dobra au fost aleși dnii Victor Tordășian și Sim. Dragomir; la Hațeg: Dr. G. Proca și Ambrosie Bărsan; la Seliște: Dr. Nicolau Comșa și Petru Drăghici; la Alba-Iulia: Mihail Cirlea și Dr. Vas. Bologa; la Turda: Dr. P. Span și Dr. Valer Moldovan.

„Chemați-ne la înviere!” Sub acest titlu primim la încheierea foii un frumos și potrivit articol de Paști, un fel de apel către cei-ce mai țin a conduce politica noastră națională, cerându-le să ne cheme odată la Înviere din nenorocita amorțală în care zace politica noastră azi. E scris de „un tiner veteran“ și-l vom da cu plăcere în numărul viitor, fiindu-ne sostit pentru acesta prea târziu, dar actual fiind și peste-o săptămână, ca și azi (ba ni-l teamă să nu fie tot așa de actual și peste un an—doi!, grație slăbiciunii noastre de a ne reculege!).

Deputați din cler la sinodul din Sibiu au fost aleși la Hațeg pttpp. T. V. Ghiaja, la Dobra Iosif Morariu protpp, la A-Iulia Nicolau Ivan, asesor consist., la Seliște Dr. Ioan Stroiă protpp, la Făgăraș Iuliu Dan pttpp.

Un frumos concert a avut loc aici luni, în sala hotelului Transylvania, dat de dșoara Clara Fabini, la care au cooperat și două dșoare române: Delia Olariu din Sibiu,

în sfârșit după lungă sfătuire, ei se hotărâră să se scape de voinic cu ori-ce preț. Ast-fel unul din ei se duse la împărat și-i zise:

— Înălțate Impărate! voinicul vizitiu ne-au spus nouă că el e în stare să aducă pasărea măieastră și uriașă dela care a căzut pana. Ci-că acea pasăre prețuește cât patru împărați. Însă aceasta ne-au spus-o cu chip ca să nu aflați măria-Voastră; însă noi fiindu-Ve slugi vechi și credincioase, nu putem ține ascuns nimica în fața Măriei-Voastră.

Atunci împăratul numai decât dete poruncă jupânului Curței să-i aducă pe voinic în palat.

— Ascultă voinice! Eu am visat că tu ești în stare să-mi aduci pasărea uriașă de aur, dela care a căzut pana, — zise împăratul.

— Ferit'a Dumnezeu! Înălțate Impărate!

— Ba da!... să pleci să-mi o aduci!

— Puteți să mă ucideți înălțate Impărate! eu nu mă încumenez să aduc o pasăre pe care n'am văzut-o și pe care crez nimeni nu poate să-o vază, dar de cum să-o aducă.

— Alt-fel ești mort! ești afară!... nu mai sta de vorbă. Îți dau răgaz până dimineață să-mi spui că te-ai hotărât să pleci în căutarea ei.

Voinicul eși afară plângând de ciuda necazului și de năpasta venită

asupra prestațiunii căreia s'au esprima cu multă recunoștință și publicul musical săsesc din loc, ear dșoara Elvira Barcian ca acompaniatoară de pian, presintându-se la primul său debut ca o pianistă ce promite mult! Iar dșoara Fabini a încântat de nou tot publicul prin distinsese sale prestațiuni.

Dl Eugen Ghelner, viconotar la tribunalul din Deva, a fost promovat la universitatea din Cluj de Doctor în științele juridice. Poporul, cu care dl Ghelner s'a identificat întru toate, câștigă în densus un bun iurist practic.

Felicitările noastre.

Concert. Reuniunea română de cântări din Orăștie arangiază luni, în 7/20 Aprilie (a doua zi de Paști) Concert în Sala dela „Transsylvania“ cu următorul Program: 1. „Cântecul Dobrobanților“, cor mixt de I. Paulian 2. a) „Sborul“, de I. Vidu b) „Țiganca“, de T. Popovici coruri pentru 3 voci egale. 3. „Fântână cu trei isoare“, cor mixt de G. Dima. 4. a) „Știi mândro“, de T. Popovici b) „Sus opincă“, de I. Vidu coruri bărbătești 5. „Răsunetul Ardealului“, cor mixt cu solo de I. Vidu. Inceputul la 8 ore seara Prețul locurilor: Logea 10 cor. Locul I.: 2 cor. Locul II.: 1 cor. 60 fil. Locul III.: 1 cor. 20 filer. Parter 1 cor. Galerie 50 filer. Bilete se află de vânzare în prăvălia D-lui S. Corvin jun. și seara la cassă. După Concert, urmează dans. În pauză se vor juca de coriști: „Călușerul“, „Bătuta“ și „Brăul alunel“.

Câțiva învățatori gr.-orient. români, în frunte cu dl Bogdan din Bistrița, au înaintat la comitetul regnicolar ales de învățatori-mea din țară, pentru regularizarea salariilor lor, în Pesta, o rugare, scrisă în limba română, în care cer, ca comitetul să iee poziție și pentru îmbunătățirea plății învățătorilor confesionali, că și ei servesc patria, și deci și ei merită îmbunătățirea sortii făgăduită din vistieria țerii pentru învățatorii de stat.

Comitetul a pertractat în 13 April rugarea, și fiindcă a fost scrisă românește, simplu a respins-o trimițându-o napoi autorilor. Foarte colegial.

pe cap. Mai întâi, se duse la Harap năzdrăvanul și-i spuse nenorocirea.

— Nu ți-am spus stăpâne să nu iei pana, că pana are cântec?

— Ei ce i de făcut acum?

— Nu face nimic. Ai s'o aduci. Dar dute și spune împăratului să facă un car mare de fer la care să injege 40 de perechi de boi, — și să-ți dea 200 de saci cu grăunțe de popușoi umflați în spirt, și 200 stîngeni lanțuri groase de oțel. Apoi să te duci pe malul mării în capul „Ostrovului frumos“, acolo să deșerți grămadă sacii cu grăunțe, ear tu stăpâne, carul, boii și oamenii dela car, să ve ascundeți departe în pădure; — pasărea cum va veni în zori de ziuă, are să mănânce grăunțele și amestindu-se de tăria spiritului va cădea ca moartă. Atunci tăbărâți pe ea, s'o ferecați bine în lanțuri, s'o urcați în car, și să plecați la drum fără întirziere.

— Dar tu dragă Harap nu mergi?
— Ba ia-mă și pe mine că nu să știu ce se mai întâmplă acolo.

Așa au și făcut.

Toate cele cerute s'a pregătit din porunca împăratului. Iar voinicul plecă călare la pas, în urma uriașului car la care trăgea 80 de boi. (Va urma).

Posta Orăștiei se va strămuta în local nou, anume zidit, în strada morii, colțul dlui Svoboda. Pentru publicul din centrul orașului, va fi și mai rău, mai departe, decum e azi!

La congresul latin la Roma.

La Roma s'a arangeat un mare congres latin, luând la el parte trimișii tuturor popoarelor surori de seminția latină (Francezi, Italieni, Români, Spanioli). Sâmbăta trecută dimineața au trecut cu un tren separat prin gara Predealului la Brașov o grupă de 150 de excursioniști români sub conducerea savantului profesor Dl. G. Tocilescu, ca să iee parte la congresul latin. Fie-care membru din vesela grupă a excursioniștilor avea la butonieră tricolor național român și italian.

Din tinerimea gimnasiului din Blaș, condusă de mai mulți profesori, încă a plecat un număr ales la Roma. Scopul excursiunii studenților este câștigarea de cunoștințe.

În procesul „Cărții de aur“ despre care am scris și în numărul nostru trecut, aflăm, că înalta Curie din Budapesta a pus termen de judecată. Pentru recursul de nulitate înaintat ei.

Atât acusatul, dl T. V. Păcățian, cât și apărătorul seu, dl Coriolan Bre-diceanu, se vor presenta la pretractare acest din urmă pentru a face întrebuițare de dreptul ce i-l dă legea (noua procedură penală) să duc în persoană la pertractare spre a susține și cu graiu viu în fața înaltei Curii punctul de vedere pe care s'a pus apărarea în procesul acesta!

Scăderea serviciului militar. Bucurie mare se vestește feciorilor. Cum scriu ziarele din Viena, M. Sa Impăratul și Regele nostru a îndrumat pe ministrul de război să pregătească un plan de lege pentru scărițarea serviciului militar dela 3 la 2 ani. Planul va fi prezentat dietelor în toamna viitoare.

De-o fi așa, vom vedea.

Întemplător ori din adins? Cetim prin foi, că dl Gr. Tocilescu, savantul profesor din București, conducând deputația numeroasă de studenți universitari români la congresul latin din Roma, — când a trecut prin Brașov intrând în Ungaria, puse pe peptul studenților tricolorul român și italian. Iar colorile italiene să știe că sunt tot cele ale Ungurilor: roșu, alb, verde, doar' altfel așezate. Ne bate la ochi această atârnare pretimpurie a tricolorului italian, și ne întrebăm nedumeriți, a făcut-o oare dl Tocilescu asta întemplător, ori intenționat, voină a trage un paiu dulce prin gura un-gurilor cari îi vor vedea cu roșu-alb-verde pe pept?! După excursia dsale la Deva, Minthia, etc., cu slave la adresa Ungurilor, ușor cădem în ispită a crede că și acum a intenționat ceva. Și ar fi scandal! De ce n'a lăsat atârnarea tricolorului italian până la granița Italiei? De ce la intrarea în Unguria l'a pus? Și de ce anume a ales tricolorul italian, când congresul e latin, deci cu multe tricoloruri? Dar' sigur înzadar așteptăm vre-o explicare.

În Bințișii va avea loc o producție teatrală urmată de joc, în Dumineca Tomii. O dă tinerimea școlară în favorul bibliotecii școlare. Lucru bun. D-zeu ajute!

† **Romulus Anuecția** notar cercual în Lăpușgiul-inferior a încetat din viață după un scurt morb, în 10 Aprilie 28 Martie în al 48 an al etății și în al 15-lea an al căsătoriei. Il deplând

foarte numeroase rudenii. Fie-i țărna ușoară și memoria eternă.

Pentru plătitorii de dare din orașul nostru. Lista cu darea de pământ clasa I și II și darea de venit, satorită pe anul 1903, este pusă spre vederea publică a partidelor și pentru eventuală recurare, din 18 April până la 27 April a. c. la oficiul de dare al orașului. Cei-ce au vre-o nedumerire să meargă să vadă cu cât sunt puși

„Călimdar“ confiscat. Judele de instrucție al tribunalului din Sibiu dl Gödri s'a prezentat Mercuri la tipografia „Tribunei“ însoțit de subprocuro- rorul Preinesburger și de poliție, ca să confiscă „Călimdarii Poporiului“, pe motiv că în partea literara ar conținea „agitatie în contra statului“. Tipografia mai avea zece exemplare, pe cari judele le-a luat cu sine. „Ați-țătoare“ sunt următoarele părți ale Călimdariiului: „Credeul Românului“, „Biografia lui Avram Iancu“ și unele părți din „Răvașul anului“. Pentru Credeul și Răvaș a primit responsabilitatea autorul, dl Victor Lazar, ear' biografia lui Iancu e scrisă de un profesor din Iași.

Deci un nou proces în vedere, pentru un nevinovat călimdar.

Literatură

„Romana“. Sub acest titlu a apărut și ni-s'a trimis și nouă o broșură frumoasă, în care e descris și esplicat minunatul nostru dans național „Romana“. Broșura dă totodată și compoziția musicală la acest dans, după compunerea ei originală.

Teostul Romanei e scris alătura în limba română și germană. Autorul broșurei se subscrie: Tunarul din Dumbrău: Popa. Prețul broșurei e 2 cor. 50 filer.

POȘTA REDACȚIUNII

Tuturor cetitorilor și abonenților nostri le dorim:
Sărbători vesele și fericite.

Dlul S. S. în P. În numărul viitor o publicăm. Am voit să lăsam să treacă numărul de Paști fără atari discuții iritate.

FEL DE FEL

Adîncimea mării. Într-o carte nemțească, ce a apărut de curînd, se arată adîncimea mării. După datele acestei cărți marea mediterană nu are nicăiri adîncime mai mare de 3500 metri. Oceanul atlantic are unele locuri de 6000 metri adîncime, dar cea mai adîncă mare este oceanul pacific, care într'un loc este de 9426 m. Prin urmare adîncimea aceasta este mai mare decât înălțimea celui mai înalt munte de pe pămînt, care n'are decât 8840 metri.

Dama invoalată. Tot Berlinul rîde cu hohot de banchetul B. D. cunoscut ca om foarte bogat și cu femei raritate de frumusețe, dar' foarte zgărcit. El a descoperit zilele astea că-i lipse-esc din cassă 800.000 marce. Contabilul seu prim, Hans Müller i-a falsificat cărțile și l'a furat cu atîta. Demult fi era bătător la ochi bancherului că de unde poate cheltui atîta acest om pe trăsuri, loge de teatru și femei frumoase. Acum văzu de unde. Dar și aceea o știa toată lumea despre veselul Müller, că tare des trece în o trăsură închisă cu o damă care poartă vîl foarte des, de n'o poate nimenea și că cine e. Dar unde merg și unde petrec, nu se știa. Mulți ar fi vrut s'o cunoască, că era încărcată de brațare scumpe, de inele și cercei cu diamante, și nu puteau.

Bancherul aflând de defraudare, fuga la femeie se-î spună necazul, dar femeia nu era acasă. Pleacă la poliție să o vestească să prindă pe hoț, când iaca în fața lui vine tocmai lupul din fabulă, contabilul, în trăsura elegantă, la dreapta cu dama cea bine voalată.

Cum îl zărește, bancherul prinde doi polițiști să-î oprească trăsura!

— Aici îmi ești, șerpe?! Pe banii mei nu vei mai petrece tu cu păcătoasele!

Femeia din trăsura a amestecat, a tipat ca lovită de pumnal, și bancherul zdrobit căpăta altă lovitură în inimă: recunoscu în femeia voalată pe însași frumoasa sa soție, — care disgustată de zgârcenia cea peste măsură a soțului său, se dase pe viață bună cu contabilul, din averea cruțătorului bărbat!

Ce-a mai fost, nu mai întrebați; ci-că bancherul ar fi iertat deja soției sale, ca să încurgiure un scandal și mai mare, dar cu contabilul cum s'a împăcat asta n'o spune cronica.

Ce nu fac bogații... Guvernul din Colorado (Statele unite) și-a arătat dorința de a face să se construească pe cheltuielile lui, o casă de aur la expoziția universală ce se va ține în 1904, la Saint Louis.

Se mai zice, că guvernul din Washington s'a declarat aplicat a înlesni acest plan, împrumutând administrațiunii din Colorado bare de aur de o valoare totală de cincizeci de milioane de franci, cu o greutate de 18.000 de chilograme.

Casa se va clădi după modelul unuia din cele mai mari monumente publice ale Statelor Unite. Ea se va alcătui din bucăți de aur de felurite mărimi, dela mărimea unui domino, până la aceea a unei cărămizi!

H A Z.

In Teatru. Străinul: Pot să capăt încă un bun loc liber.

Cassierul: Să va face! In cas de lipsă aruncăm afară pe vre-unul, care are bilet liber.

Amăsurat. D-na casei: Așa o obrăznicie! Pe conta D-Tale scrie pantofarul totdeauna: „Mult Onoratei“, ear' pe a mea numai: „onoratei“.

Servitoarea: Da, și anume pentru aceea că eu și solvesc contul la moment!

La postă. Oficiantul de postă: Die! epistola D-Tale nu are nici o adresă.

Soldatul (care scrisese amantei sale). Cum? Trebuie oare să știe toată lumea cui scriu eu?..

Primăvară. Femeia: Vezi dragă bărbătele ce draguță de primăvară? Cât e de frumos pe afară. Spune! Nu te cuprind fiori și în tine nu reînvie dulci sentimente?

Bărbatul: Ba da, mă dor... ochiurile de găină!...

Un învățăcel, care se fie din o familie onestă și posedă 1—2 clase civile, reale sau gimnasiale, pe lângă întreaga întreținere, se primesc momentan în prăvălia de mărfuri mixte a Domnilor

B. Popovici și Fii
în Hațeg.

Cu poziție spre Mează-Zi, sunt de vânzare în ville Oraștiei

cinci vii

laolaltă de 1118 metri pătrați.

Să dau și parcele singuratiche.

Francisc Schäser
în Alba-Iulia.

In parte ori în arândă!

5 jugere de pământ arător, (în Ceret) să dau în parte ori în arândă.

Mobile noue,

modene, pentru o odae de durmit și pentru un prânzitor, să vind din mână liberă, tare ieftin!

A se cere informațiuni în *Strada Posta-veche* la Nr. 5.

Sz. 422—1903 vhtë.

Arveresi hirdetmny.

Alulirt birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbírósnak 1901. évi Sp. I. 687/3. sz. végzése következtében Dr. Vlád Aurel szászvárosi ügyvéd által képviselt „Ardeleana“ pénz- és hitelintézet részvénytársaságnak Dăncșorean Vasiliie lui George és társai kosztessi lakosok ellen 60 kor. s jár. erejéig 1902. évi majus hó 23-án foganatósított biztosítási végrehajtás utján felül és lefoglalt és 1668 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: lóvak, ökrök, tehén, borjúk, üsző, szekerek, sertés, csikok és vaseke talics kával nyilvános árverésen eladatk.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbírósnak 1903-ik évi V. 286/6 számú végzése folytán 56 kor. tőkekövetelés ennek 1902. évi január hó 15 napjától járó 8% kamatai, 1/3% váltódij és eddig összesen 61 kor. 91 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig valamint 5 kor. 10 fill. ezuttali költségek erejéig kosztessen adósok lakásán leendő eszközlésére **1903. évi április hó 28-ik napjának délutani 2 óraja** határidőül kítuzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászvárosón, 1903. évi mártius hó 30 napján.

Rác Árpád
kir. bir. végrehajtó

Sz. 424—1903. vgrht.

Arveresi hirdetmny.

Alulirt birósági végrehajtó az 1881. LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a szászvárosi kir. jbiróság 1902. évi V. 598 számú végzése következtében Dr. Vlád Aurel szászvárosi ügyvéd által képviselt „Ardeleana“ pénz- és hitelintézet részvénytársaság mint végrehajtató javára Castaian Juon és társai szászvárosi

lakosok ellen 50 Kor. s járulékaí erejéig 1902. évi oktober hó 14-én foganatósított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 640 koronára becsült következő ingóságok, u. m. ökrök, tinok és sertések nyilvános árverésen eladatk.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbírósnak 1903-ik évi V. 287/4 számú végzése folytán 50 kor. tőkekövetelés ennek 1901. évi május hó 22 napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódij és eddig összesen 43 kor. 80 fillérben biróilag már megállapított költségek és ezuttali 4 kor. 60 fill. erejéig Szászvárosón adósok lakásán leendő eszközlésére **1903. évi április hó 25-ik napjának délutáni 2 óraja** határidőül kítuzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászvárosón, 1903. évi márczius hó 30 napján.

Rác Árpád
kir. bir. végrehajtó

Sz. 436—1903. végrh.

Arveresi hirdetmny.

Alulirt birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbírósnak 1902. évi V. 843. számú végzése következtében Dr. Vlád Aurel szászvárosi ügyvéd által képviselt „Ardeleana“, pénz- és hitelintézet részvénytársaság javára Teakoi Szimion és társai nagydenki lakosok ellen 110 kor. s járulékaí erejéig 1903. évi január hó 17-én foganatósított biztosítási végrehajtás utján le és felül foglalt és 2332 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: ökrök, tehének, borjúk, juhok, sertések, szekerek, buza, széna, szalma, égetet téglá és lóvak nyilvános árverésen eladatk.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbírósnak 1903-ik évi V. 289/4 számú végzése folytán St. 59 kor. tőkekövetelés ennek 1903. évi márczius hó 14-ik napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódij és eddig összesen 3 kor. 40 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig valamint ezuttali 5 kor. 80 fillér költségek iránt, Nagy-Denken adósok lakásán leendő eszközlésére **1903. évi április hó 30-ik napjának délelőtti 8 óraja** határidőül kítuzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászvárosón 1903. évi április hó 14. napján.

Rác Árpád
kir. bir. vgrhtó.

Încunoștiintare.

Am onoare a aduce la cunoștiinta On. public, cumcă am deschis un

Atelier Fotografic

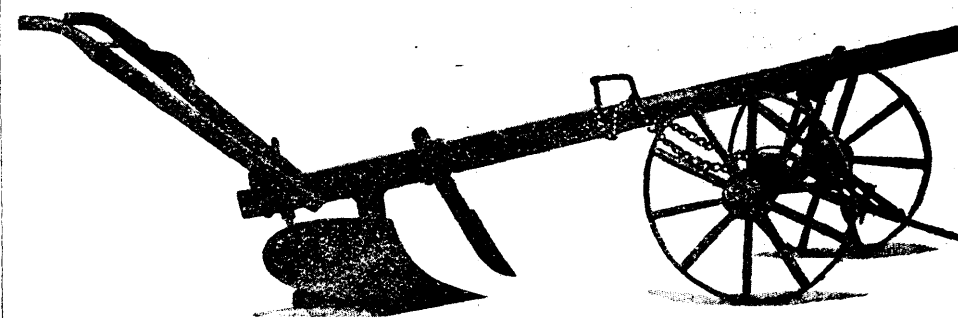
în Oraștie, casele d-șoarei Ida Geltch, Strada apei, (lângă școala civilă de fete), unde toate lucrările speciale se primesc și executează cât mai prompt.

În special atrag atențiunea Onor. public asupra fotografiilor de copii foarte succese și amplificarea fotografiilor mici.

Rugându-mă pentru spriginul On. Public, mă subsemn

Cu deosebită stimă

Alfred Adler,
fotograf.

Cele mai bune pluguri

sunt azi așa numitele „*Pluguri de Bacica*“, lucrate din **renumitul și neintrecutul fer de Stiria.**

Părțile de lemn sunt din material sănătos, lemn tare, trainic. Plugurile aci recomandate să pregătesc în Oraștie sub supraveghierea mea proprie și așa pot mijloci reparări ori schimbări mai mărunte, fără cheltueli, aicea.

Pluguri de probă dau bucuros celor-ce doresc, și neplăcând le primesc înapoi.

Prețul (afară de roțile) 20 cor. unul.

Recomand cu toată stăruința aceste pluguri tuturor economilor nostri!

Vânzătorilor: rabat.

Ioan I. Vuleu
Oraștie.

Postavuri pentru rânduri întregi de haine.

Subscrisul recomand. onoratului public următoarele soiuri de postavuri din cele mai fine, trainice, aduse dela vestita și marea

Fabrica de postavuri din Jägerndorf (Silesia austr.)

și anume:

Stofe de pervien și dosking pe seama clerului înalt, materii după plăcere pentru uniforme de oficiali, de pompieri și de gimnastici ori bicicliști, postavuri de livrée, stofe-Loden pentru dame și pentru domni, postavuri de îmbrăcat biliarde și mese de joc și trăsuri etc.

— Toate mărfuri trainice, favorabile, cinstite, de lână curată, de Silezia, — nu zdrențe de cele ieftine de nu plătesc cât prețul pentru croitul lor!

Cu stimă

Aladar Szatmáry,
representantul fabricii de postav de Jägerndorf și Agentură comercială conces. de autorități, ospet. hot. „Széchenyi“ în Oraștie